

Projectfiche activering en herstructurering (watergebonden) bedrijvigheid

Regionale actie	Geïntegreerde opmaak en uitvoering van een activerings- en herstructureringsstrategie voor (watergebonden) bedrijvigheid
Trekker	<ul style="list-style-type: none">• Deelactie 1 en 2: Provincie West-Vlaanderen en Intercommunale Leiedal• Deelactie 3: De Vlaamse Waterweg• Deelactie 4: Provincie West-Vlaanderen
Fase	
Volgende stap	<ul style="list-style-type: none">• Deelactie 1: Activeringsteams zijn actief• Deelactie 2: opdracht flankerende instrumenten i.h.k.v. Saving Space: gestart + Bedrijventerrein van de toekomst (BTvT): proces gestart• Deelactie 3: evaluatie watergebonden bedrijventerreinen + oprichting eNES• Deelactie 4: onderzoek mogelijkheden schrappen harde bestemmingen + opmaak startnota's PRUP's
Grondgebied	<ul style="list-style-type: none">• Deelacties 1, 2 en 4: provincie West-Vlaanderen• Deelactie 3: provincies West- en Oost-Vlaanderen
Rol IBO	Waarborgen van de geïntegreerde aanpak, bewaken van de onderlinge wisselwerking tussen de acties binnen de ruimtelijke krachtlijnen van de regiovisie en instaan voor het voorbereiden van de besluitvorming
Website	<ul style="list-style-type: none">• www.west-vlaanderen.be/reservepakket-bedrijventerreinen-rsv-west-vlaanderen• www.west-vlaanderen.be/ruimtelijke-planning/beleidskaders-visies-en-onderzoek/saving-space• ondernemenindekern.leiedal.be

Deelactie 1 - Uitwerken van een strategie voor herstructurering en reconversie van bedrijven(terreinen)

N.a.v. de vraag van de Provincie aan de Vlaamse Regering om een beroep te kunnen doen op het reservepakket, werd ook het engagement aangegaan om de activeringsteams, die voorheen door het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen gecoördineerd werden, voort te zetten binnen de provincie West-Vlaanderen. Voor dit engagement slaan de POM West-Vlaanderen en de intercommunales Leiedal en WVI de handen in elkaar. Zo worden eigenaars van onderbenutte bedrijfsgronden gecontacteerd en ongeschikte bedrijfsgronden geïnventariseerd om ze nadien via planologische ruil een andere bestemming te kunnen geven.

Vanuit het basisprincipe 'paars blijft purper' willen de lokale besturen, met ondersteuning van de bovenlokale partners, maximale prioriteit geven aan het herinvullen van verlaten, leegstaande bedrijfssites met nieuwe bedrijfsactiviteiten. Dit ruimtelijk beleid vraagt steeds maatwerk. Er wordt voortgebouwd op het onderzoek in het project Kameleon. Deze toegepaste werkwijze zit ook vervat in het Provinciaal Structuurplan. Ondertussen is een VerweefCoach actief in Zuid-West-Vlaanderen, om nog gericht en (pro)actiever in te zetten op reconversie.

Deelactie 2 - Zuinig ruimtegebruik

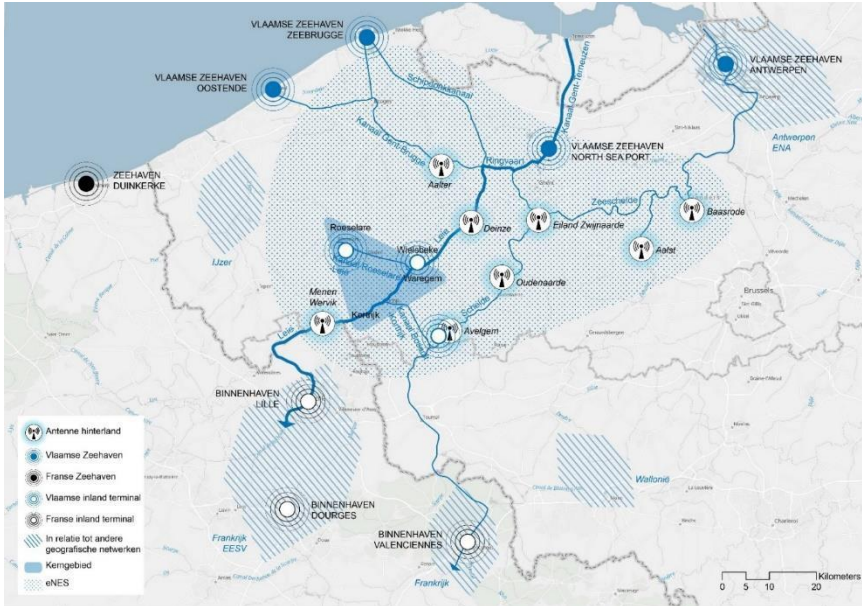
In deze deelactie zijn zowel de Provincie als Leiedal actief. De Provincie heeft hierbij een coördinator aangesteld voor het project 'Saving Space'. Dit kaderde binnen het tweejarig project 'proeftuinen in het kader van het BRV', geïnitieerd vanuit het Departement Omgeving (eindrapport februari 2020). Het is een ambitieus veranderingstraject om het bestaande ruimtebeslag beter en intensiever te gebruiken en zo de druk op de open ruimte te verminderen. Aan de hand van een reeks workshops werden de mogelijkheden, opportuniteiten en barrières in kaart gebracht en wordt gezocht naar oplossingen om hogere rendementen te halen.

Binnen het kader van de proeftuinen werden in een volgende stap de ambities en principes uit Saving Space vertaald naar verordende voorschriften. Deze opdracht werd voltooid in juni 2021. Deze principes worden momenteel uitgetest/toegepast in het project 'bedrijventerreinen van de Toekomst (BTvT)' (POM) aan de hand van pilootprojecten. In Zuid-West-Vlaanderen zijn dit specifiek Menen-Grensland en Kortrijk-Noord. Vanuit de Provincie loopt een bijkomende opdracht (najaar 2022-voorjaar2023), in het verlengde van Saving Space, om het juridisch kader voor zuinig ruimtegebruik verder te onderzoeken. De focus zal hierbij vooral liggen bij flankerende instrumenten.

Leiedal test het "future-proof" maken van bedrijventerreinen aan de hand van concrete projecten, zoals het (ontwerpend) onderzoek m.b.t. gestapelde bedrijvigheid, met het pilootproject De Stapel op Evolis. Voor het onderzoek en de brede kennisuitwisseling worden middelen en expertise gezocht via subsidieprojecten, zoals Europese subsidieprojecten Empower en Circ-NSR.

Deelactie 3 - Bedrijfsites langs het water transformeren ten behoeve van watergebonden bedrijvigheid

In samenwerking met de bovenlokale partners werkt De Vlaamse Waterweg aan een strategie om (watergebonden) bedrijfsites te activeren en te herstructureren en om bijkomend aanbod te integreren. Op korte termijn wordt de optimalisatie van het bestaande aanbod beoogd. De ruimere ambitie betreft een algemene herstructurering van watergebonden bedrijvigheid langs de Leie, het kanaal Roeselare-Leie, het kanaal Bossuit-Kortrijk en de Schelde. Watergebonden bedrijvigheid wordt niet alleen bekeken in de regio Zuid-West-Vlaanderen, maar binnen het werkingsgebied van Seine-Schelde Vlaanderen.

In dit kader heeft De Vlaamse Waterweg initiatief genomen voor de oprichting van het Economisch Netwerk Seine-Schelde (eNES). Hierbinnen is reeds een werkgroep actief voor Zuid-West-Vlaanderen (met inbegrip van het kanaal Roeselare-Leie). Op dinsdag 30 augustus 2022 werd het eNES officieel gelanceerd met de ondertekening van een intentieverklaring door de betrokken partners.

In functie van de evaluatie van watergebonden terreinen heeft De Vlaamse Waterweg een integrale afwegingstool ontwikkeld voor de regio Zuid-West-Vlaanderen. Deze tool

evalueert elke watergebonden site zowel kwantitatief als kwalitatief: de tool zal dus niet enkel een (ruimtelijk-) economische kwantitatieve analyse omvatten, maar de sites worden ook onderzocht binnen de ruimtelijke context, vanuit een geïntegreerde benadering. De tool dient als beleidsondersteunend werkinstrument in functie van het bepalen van strategische en duurzame keuzes voor de sites op zich en voor de positionering van elke waterweg in het ruimere netwerk. Een aantal pilotprojecten worden aangeduid voor het uitwerken van concrete acties.

De actie is af te stemmen met andere lopende regionale acties, als het Seine-Scheldeproject, de ontwikkelingspotenties binnen de transportzone LAR, reconversie elektriciteitscentrale Ruien en het kanaal Roeselare-Leie, grensoverschrijdende ontwikkelingen en initiatieven in Frankrijk en Wallonië,... en ook andere regionale acties als het complex project Kanaal Bossuit-Kortrijk, GRUP K-R8, geïntegreerde visie Leievallei van Wervik tot Deinze en de Vervoerregio Kortrijk (cf. mobiliteit en ontsluiting als belangrijk aandachtspunt).

Deelactie 4 - Bestemmen nieuwe bedrijventerreinen

In het kader van het Provinciaal Structuurplan werd een nieuwe behoefteberekening voor bedrijventerreinen opgemaakt. Daarbij werden tekorten vastgesteld in een aantal subregio's voor de planperiode 2017-2027. Op 22-12-2007 heeft de Vlaamse Regering beslist dat de provincie West-Vlaanderen een beroep kan doen op het Vlaams reservepakket bedrijventerreinen om deze tekorten te kunnen realiseren. In oktober 2022 zal een nieuwe aanbesteding gebeuren voor de vraagberekening voor de planperiode 2022-2027.

De Provincie heeft een proces opgestart om binnen de verschillende subregio's geschikte locaties voor bedrijventerreinen te detecteren. Om mogelijke geschikte locaties in kaart te brengen werden bilaterale gesprekken gevoerd met de 64 West-Vlaamse gemeenten, de intercommunales en met economische actoren. Op basis van die input en een reeks kwalitatieve ruimtelijke criteria worden terreinen geselecteerd. Ondertussen is een afweging van voorkeurslocaties gemaakt door deputatie en werd de methodiek en locaties voorgelegd aan het kabinet Omgeving. Parallel wordt, volgens het principe van de bouwshift, mogelijkheden onderzocht om harde bestemmingen te kunnen schrappen. Inmiddels worden de eerste starnota's (opstart PRUP) opgemaakt voor de subregio's Brugge, Roeselare en Waregem, daarna volgen de andere subregio's met daarbij Kortrijk.

Er zal afstemming moeten zijn met de overige acties i.k.v. eNES en het complex project kanaal Bossuit-Kortrijk, inzichten Kameleon en Saving Space.